

Mariana Popescu

MUZICIENI BASARABENI AFIRMAȚI ÎN ROMÂNIA

(Grigore Constantinescu – 5 decembrie 2014)

Prima impresie la lectura lucrării muzicologului Mariana Popescu – Editura Muzicală 2014 – determină întrebarea privitoare la utilitatea realizării unei astfel de cercetări. Având în vedere că prezența muzicienilor de origine basarabeană este o realitate în cultura românească, o parte dintre aceștia fiind deja foarte cunoscuți și, totodată, mulți acceptați ca membrii ai Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România.

Cunoscând că numărul muzicienilor basarabeni este mult mai mare, lărgirea ariei documentare bazată pe relații cu muzica din țara noastră se dovedește interesantă și, din perspectivă profesională, necesară. Fără a pretinde citarea tuturor muzicienilor basarabeni care au un nume afirmat în România, amintim orientativ pe câțiva dintre aceștia, încadrați în categoriile propuse de autoare. **Compozitori și dirijori (40), dirijori (25)** – începând cu Gavriil Musicescu, Mihai Bârcă, Constantin Bobescu, Vasile Popovici, Emil Simon, Sergiu Sarchizov, A.O. Popa, Iurie Florea (enumerarea poate continua); **soliști de operă (36)** – de la Lidia Lipkovska la Zenaïda Pally, Elena Cernei, Maria Cebotari, Iulia Buciuceanu, Valentina Naforniță; **instrumentiști (30)** – precum Serafim Antropov, Mihai Constantinescu; **soliști de muzică ușoară, jazz (10)** – Colea Răutu, Alla Baianova, Dan Mândrilă, Ion Aldea Teodorovici; **soliști de muzică populară (4)** – Angela Moldovan, Nicolae Borgros; **muzicologi (6)** – Mihai Popescu, Tatiana Gălușcă, Dumitru Avakian.

Chiar la o enumerare selectivă și succintă, autoarea ne avertizează în **Cuvânt înainte**, că numărul celor care beneficiază de fișe și informații comentate este mult mai mare, în volum fiind prezentate doar 125 de personalități muzicale, muzicieni a căror activitate este foarte cunoscută sau parțial și puțin cunoscută. În aceleași pagini de avertizare, Mariana Popescu descrie itinerariul parcurs în timpul alcătuirii acestei lucrări în care documentarea s-a alcătuit în etape succesive, începând cu familiarizarea legată de activitatea muzicienilor basarabeni, cu treptatele acumulări, de la un subiect la altul. Autoarea precizează modul în care a găsit în **Lexiconul Muzicieni din România** (inclusiv primul volum **Interpreți din România** și cele două volume ale **Enciclopediei Muzicii Românești**) de Viorel Cosma, ghidajul de alcătuire a fișelor, grupare a informațiilor, subliniind sprijinul efectiv care i-a fost acordat de autorul lor. Se adaugă și studierea lexiconului **Interpreți din Moldova**, ambele ediții semnate și editate la Chișinău de muzicologul Serafin Buzilă. Pentru a completa această activitate de cercetare, Mariana Popescu precizează și importanța contactelor individuale, lecturarea documentelor și interviurile realizate de-a lungul alcătuirii documentării.

Considerăm că proiectul acestei lucrări devine, pe măsură ce este consultat volumul, o realizare convingătoare, care răspunde pozitiv la prima întrebare formulată la începutul lecturii.

Sistemul de redactare este vecin cu tehnica lexicografică deja intrată în practica muzicologică, doar că autoarea comentează personalizat informațiile de-a lungul unui text mai amplu, ceea ce dă a se înțelege, pe plan profesional, aprecierea valorică a fiecărui nume inclus în sumar. Firește,

indicațiile bibliografice, precum și notele de subsol se adaptează fiecărui subiect în parte, inclusiv citarea de dicționare, lexicoane, monografii, materiale publicistice, discografice și webografice, la care autoarea adaugă o variată iconografie.

Lucrarea reprezintă o contribuție meritorie la literatura noastră lexicografică destinată a oferi contribuții documentare temeinic argumentate, în domeniul muzicii românești din ultimele două secole, oglindind prezența mai multor generații în succesiune, de la cei ancorați în tradiția celei de a doua părți a secolului al XIX-lea până la cei care activează la începutul secolului XXI, ceea ce permite observația existenței unor susținute relații muzicale între arta muzicii basarabene și cea a muzicii românești.